

20 857

Wijziging van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en van enige andere wetten (afschaffing aftrekbaarheid van geldboeten)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN¹

Vastgesteld 11 september 1990

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de volgende vragen en opmerkingen.

Vragen van de leden van de C.D.A.-fractie

Deze leden hadden met belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel. Zij deelden de zienswijze van de regering dat de fiscale aftrekbaarheid van geldboeten dient te worden afgeschaft. Bij dit wetsvoorstel ontmoeten elkaar twee verschillende rechtsgebieden, zoals de Raad van State dat uitdrukt, welke ontmoeting een spanningsveld ten gevolge heeft. In dat spanningsveld is na afweging gekozen voor het belang van vergroting van de effectiviteit van het algemene strafrecht en van de criminaliteitspreventie. Deze leden onderschreven die keuze. Tegelijkertijd echter dient deze wijziging in het fiscale recht(ssysteem) wel deugdelijk te worden onderbouwd. Daarvan is, naar het oordeel van de leden van de C.D.A.-fractie, nog onvoldoende sprake. Deze leden betwijfelen of kan worden volstaan met het uitgangspunt «dat geldboeten die door de fiscale aftrekbaarheid afbreuk doet aan een doeltreffend straftoemingsbeleid niet langer tot de kosten gerekend behoren te worden» (Handelingen Tweede Kamer 65-3639). De staatssecretaris zegt geen andere oplossing te zien dan deze pragmatische benadering. De leden van de C.D.A.-fractie verklaarden behoefte te hebben aan een nadere fiscaalrechtelijke onderbouwing. Het ontbreken daarvan leidt tot misverstanden en onduidelijkheid over de consequenties van de onderwerpelijke wijziging.

In dat ader kachtten deze leden de opmerkingen van de Raad van Nederlandse Werkgeversverbonden VNO en NCW in zijn brief van 28 juni 1990 aan de leden van de vaste commissie voor Financiën niet onbegrijpelijk ofschoon daarmee niet gezegd is dat zij de conclusie zouden kunnen delen. Als nadere onderbouwing zouden deze leden op prijs stellen in de eerste plaats een diepergaande beschouwing over de vraag of het beginsel van fiscale neutraliteit is aangetast. Men kan niet volstaan met een verklaring dat zulks niet het geval is, zonder dit

¹ Samenstelling: Christiaanse (CDA), voorzitter, Boorsma (CDA), Van Leeuwen (CDA), Simons (PvdA), Tjeenk Willink (PvdA), Zoon (PvdA), Braakman (VVD), Van Graafeiland (VVD), Vis (D66), De Gaay Fortman (Groen Links), Barendregt (SGP), Schuurman (RPF), Van der Jagt (GPV)

deugdelijk te motiveren. Ook indien niet tot een inbreuk op voornemens theoretische rechtvaardiging en systematische inpassing. Voorts zouden deze leden gaarne een diepergaande beschouwing vernemen over de reikwijdte van het wetsvoorstel. Een reden te meer om dit verzoek te doen is gelegen in het feit dat ten gevolge van amendering ook aan de aftrekbaarheid van administratieve sancties (boetes en verhogingen) een einde komt; een verruiming waartegen de staatssecretaris zich toch aanvankelijk had gekeerd.

Vragen van de leden van de P.v.d.A.-fractie

Deze leden stelden de vraag of het waar is dat de budgettaire opbrengst van het voorstel (na de amendering) op f 80 miljoen wordt geschat. Kan voorts aangegeven worden welke administratieve en tucht-rechtelijke boetes danwel sancties thans nog wel voor aftrekbaarheid in aanmerking komen? Kan daarbij tevens worden aangegeven, of het wenselijk wordt geacht om de aftrekbaarheid daarvan nu of in de toekomst af te schaffen?

Vragen van de leden van de V.V.D.-fractie

Hoewel de hier aan het woord zijnde leden het beginsel van fiscale neutraliteit als van eminente betekenis beschouwden, achtten zij het acceptabel, ja zelfs gewenst, dat hiervan in zoverre zou worden afgeweken als geschiedde in het oorspronkelijke voorstel. Zij uitten echter grote bezwaren tegen de bij amendement ingebrachte wijzigingen. Beperking tot de Nederlandse rechtsorde achtten zij verre verkieslijk en zij zouden zich ten aanzien van de argumentatie voor dit standpunt graag volledig aansluiten bij de uiterst heldere uiteenzettingen van de woordvoerder van de V.V.D.-fractie in de Tweede Kamer. Hoezeer het nader gewijzigd voorstel van wet tot onbillijkheden kan leiden, achtten zij voorts duidelijk uiteengezet in de reeds eerdergenoemde brief van de Raad van Nederlandse Werkgeversverbonden VNO en NCW van 28 juni j.l. aan de leden van de vaste commissie voor Financiën uit de Eerste Kamer en eveneens ter kennis gebracht van de staatssecretaris van Financiën. Ook zij zouden gaarne van de staatssecretaris een gedegen commentaar hierop ontvangen. Is hij met hen van mening dat met name een boete ingevolge een overeenkomst, die in strijd wordt geacht met het Europese mededingingsrecht, indien niet aftrekbaar, tot een zeer ernstige en onbillijke consequenties voor de betreffende onderneming kan leiden?

De voorzitter van de commissie,
Christiaanse

De griffier van de commissie,
Sprey